

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

31.05.2024

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірккову інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

СУДОВА ПРАКТИКА вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА (НАБРАННЯ ЧИННОСТІ)	4
Звільнення від штрафів щодо КІК: прийнято закон	4
ПДВ	4
Одна оплата – дві ПН: податківці проти	4
Нюанси зазначення номенклатури у ПН (ІПК)	5
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	5
Інвестиційна нерухомість та податкові різниці (ІПК)	5
Примітки за МСФЗ: як подати до ДПС (ІПК)	6
ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ	6
Лікарняні після звільнення: що у 4ДФ	6
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ	6
Запити від ДПС у воєнний час	6
ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	7
Як дізнатися про набрання чинності багатосторонньої угоди про автоматичний обмін міждержавними звітами	7
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	7
Звільнення, якщо трудовий договір призупинено	7
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	8
Відповідальність за порушення мобілізаційного законодавства	8
СУДОВА ПРАКТИКА	9
Верховний суд: наказ та підстави для фактичної перевірки	9
КОНТАКТИ	10

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА (НАБРАННЯ ЧИННОСТІ)

Звільнення від штрафів щодо КІК: прийнято закон

Верховна Рада України [законопроект №10168-2](#), яким, зокрема, внесено зміни до ПКУ, що спрямовані на скасування штрафних санкцій за порушення правил подання/заповнення звітності про КІК протягом дії воєнного стану на території України.

Зміни, зокрема, передбачають, що:

- 1) до платників податків не застосовуються штрафні санкції за порушення правил КІК:
 - неподання звіту про КІК;
 - несвоєчасне подання звіту про КІК;
 - невідображення у звіті про КІК відомостей щодо наявних КІК та/або інформації, визначеної пп. «г» - «з» пп.39-2.5.3 ПКУ щодо наявних КІК;
 - неповідомлення контролером КІК контролюючого органу про набуття/відчуження частки в КІК протягом 60 днів з моменту такого набуття/відчуження (початку/припинення фактичного контролю);
- 2) до платника податків, його посадових осіб не застосовується адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення, пов'язані із застосуванням норм ст.39-2 ПКУ;
- 3) інформація та/або документи, отримані контролюючим органом відповідно до ст.39-2 ПКУ:
 - є інформацією з обмеженим доступом, що не може бути витребувана та/або передана правоохоронним органам на їх запит чи в рамках процедур, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України;
 - не може вважатися доказами у кримінальному провадженні.

Зауважимо, що наразі закон перебуває на підписі у Президента, а отже зміни ще не набрали чинності.

Крім цього виходячи із прийнятих норм незрозуміло чи будуть застосовуватися санкції за порушення у майбутньому після завершення воєнного стану.

ПДВ

Одна оплата – дві ПН: податківці проти

Запорізькі податківці [зазначили](#), що ПН складається окремо **на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг**, а також на суму коштів, що надійшли на рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг як попередня оплата (аванс). Тому складання двох або більше ПН у випадку отримання попередньої оплати товарів/послуг **однією сумою** або у разі одноразової поставки товарів/послуг не відповідає нормам ПКУ та **не дає можливості ідентифікувати операції**.

У разі складання таких ПН постачальником, покупець не має підстав для віднесення зазначених в них сум ПДВ до податкового кредиту, оскільки такі ПН не відповідають первинним документам.

Зауважимо, що таку позицію ДПС займає вже давно і не раз висловлювала її у своїх роз'ясненнях.

Нюанси зазначення номенклатури у ПН (ІПК)

Товариством було отримано від покупця попередню оплату у розмірі 50% за Товар-1 та Товар-2. Надалі було здійснено відвантаження Товару-1 на суму, **яка відповідає сумі отриманої попередньої оплати.**

Товариство просило надати ІПК з питання, який документ має бути складений на дату відвантаження Товару-1: податкова накладна виходячи з різниці між кількістю/вартістю відвантаженого Товару-1 та його кількістю/вартістю, зазначеною у податковій накладній, складеній на дату попередньої оплати, чи розрахунок коригування до податкової накладної, складеної на дату попередньої оплати.

Податківці в ІПК від 22.05.2024р. №2868/ІПК/99-00-21-03-02/ІПК зазначили, що постачальник та покупець товарів/послуг **повинні самостійно визначити (у тому числі умовами договору), за яку номенклатуру товарів/послуг здійснюється попередня оплата:** чи це авансовий платіж у розмірі 50 % вартості кожної одиниці номенклатури товарів, передбаченої договором (Товару-1 та Товару-2), чи, наприклад, це 100-відсоткова оплата певної номенклатури товарів (Товару-1) на загальну суму, що складає 50% від усієї вартості товарів, передбаченої договором. У кожному з цих випадків податкова накладна складається на суму попередньої оплати із зазначенням фактичної кількості номенклатури товарів, за яку здійснено таку попередню оплату.

У випадку, який розглядався в ІПК, податківці дійшли висновку, що за описом передплата була за Товар-1 та Товар-2 одночасно і, відповідно, на дату постачання слід скласти ПН виходячи з кількості/вартості такого Товару-1, за яку не було сплачено попередню оплату.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Інвестиційна нерухомість та податкові різниці (ІПК)

ДПС в ІПК від 21.05.2024р. №2841/ІПК/99-00-21-02-02/ІПК надала відповідь, яким чином враховувати зменшення корисності інвестиційної нерухомості, яка обліковується за собівартістю.

Податківці зазначили, що для цілей амортизації основних засобів та нематеріальних активів (**інвестиційної нерухомості, яка обліковується у складі основних засобів**) у податковому обліку **не враховуються проведена платником податку на прибуток підприємств відповідно до МСФЗ їх переоцінка (уцінка, дооцінка) та зменшення корисності таких активів.**

При цьому, якщо платник податку на прибуток визнає суми втрат від зменшення корисності таких активів, то такий платник, керуючись п.138.1 ПКУ, збільшує

фінансовий результат до оподаткування на суму втрат від зменшення корисності таких активів, включених до витрат звітного періоду відповідно до МСФЗ.

Зауважимо, що у даній консультації це не очевидно, але інвестнерухомість, котра обліковується за собівартістю податкова традиційно вважає податковими ОЗ. Про це [тут](#).

Примітки за МСФЗ: як подати до ДПС (ІПК)

ДПС України в ІПК від 28.05.2024р. №2950/ІПК/99-00-21-02-01/ІПК зазначає, що для підприємств, які складають фінансову звітність за МСФЗ, не встановлено окремої форми приміток до фінансової звітності.

Тому, якщо фінансова звітність складається за міжнародними стандартами, то примітки до фінансової звітності можуть подаватись у складі річної фінансової звітності як додаток у самостійно обраному вигляді через меню «Листування з ДПС» приватної частини Електронного кабінету в самостійно обраному вигляді (письмове пояснення, таблиця, графік тощо) файлом у форматі pdf (обмеження 2 МБ) разом з супровідним листом.

При цьому позначка про подання приміток до фінансової звітності у таблиці «Наявність поданих до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств додатків – форм фінансової звітності» не проставляється.

ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ

Лікарняні після звільнення: що у 4ДФ

Податківці у ЗІР [зазначають](#), що податковий агент відображає суми виплат у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (лікарняні), нараховані та виплачені працівнику в наступні місяці після дати звільнення з **ознакою доходу «127»**.

АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

Запити від ДПС у воєнний час

У консультації з [категорії 126.06 ЗІР](#) податківці надали роз'яснення яким чином надсилаються запити під час дії воєнного стану.

Так, контролюючий орган має право (у тому числі в період дії воєнного стану) звернутися до платників податків, **у тому числі і тих, які перебувають на обліку в інших контролюючих органах**, із письмовим запитом про надання інформації (на бланку органу державної податкової служби), який підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу та має містити:

- 1) підстави для надсилання запиту (встановлені ст.73 ПКУ)) із зазначенням інформації, яка це підтверджує;
- 2) перелік інформації, яка запитується, та перелік документів, які пропонується надати;

3) печатку контролюючого органу.

При цьому запит контролюючого органу, адресований платнику податків на підставі пп.8 пп 73.3.1 ПКУ, надсилається без розкриття змісту іноземного запиту.

В окремих випадках запит може надсилатися з використанням технічних засобів електронних комунікацій з накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника (його заступника або уповноваженої посадової особи) органу державної податкової служби. Проте перелік цих випадків ДПС не уточнює.

Запит вважається належним чином врученим, якщо його надіслано у порядку, визначеному ст.42 ПКУ.

ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Як дізнатися про набрання чинності багатосторонньої угоди про автоматичний обмін міждержавними звітами

ДПС зазначає, що Станом на травень 2024 року Багатостороння угода про автоматичний обмін міждержавними звітами (Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of Country-by-Country Reports) (далі – Багатостороння угода МСАА СbС) для України **не набула чинності**.

Після того як Багатостороння угода МСАА СbС набере чинності щонайменше з однією іноземною юрисдикцією – стороною Багатосторонньої угоди СbС, яка є партнером України щодо автоматичного обміну інформацією, відповідне інформаційне повідомлення буде розміщене на:

- вебпорталі Державної податкової служба України:
- в рубриці: [«Головна»/«Прес-центр»/«Новини»](#);
- вебсайті ОЕСР [тут](#).

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Звільнення, якщо трудовий договір призупинено

Управління інспекційної діяльності у Запорізькій обл. Південно-Східного міжрегіонального управління Держпраці [нагадало](#), що законодавство **не забороняє припиняти трудові відносини** з працівником під час призупинення дії трудового договору.

Тому працівник може звільнитися за власним бажанням, або ж роботодавець має право звільнити його за іншими підставами, передбаченими КЗпП, зокрема за угодою сторін.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Відповідальність за порушення мобілізаційного законодавства

Законом від 09.05.2024р. збільшено розмір адміністративної відповідальності: до 25 500 грн. на громадян та 59 000 грн. на посадових осіб.

При цьому диспозиція ст. 210¹ КУпАП сформулювала як «Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а ст.210 КУпАП як «Порушення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку».

Широке формулювання складу правопорушення фактично дозволяє застосувати адміністративну відповідальність до будь-якого відхилення особою від норми законодавства.

Все що вимагає законодавство і не було виконано – є порушенням і підставою для відповідальності.

Наприклад, якщо з вини працівника роботодавець не може забезпечити достовірний військовий облік (працівник не надає військово-обліковий документ; не оновлює його; не підписує наказ про його оповіщення тощо) – законодавство вимагає від роботодавця повідомити ТЦК про такого порушника. В протилежному випадку – є всі підстави застосувати штраф до посадових осіб роботодавця.

Ще одним цікавим прикладом порушення мобілізаційного законодавства може бути не виконання вимог Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період від 16.05.2024р., який, зокрема, передбачає, що підприємства **забезпечують прибуття** резервістів та військовозобов'язаних **шляхом їх перевезення від підприємства** (установи, організації) до пунктів збору ТЦК чи **звільнення їх від виконання обов'язків з урахуванням часу**, необхідного для прибуття до ТЦК, та у разі потреби часу на зворотній шлях.

З позитивного аспекту варто зазначити, що адміністративне стягнення за вчинення в особливий період правопорушень, передбачених статтями 210, 210-1 КУпАП, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

Тобто, існують строки давності для притягнення до адміністративної відповідальності, після закінчення яких штраф не може бути накладений.

Також нагадаємо, що за окремі порушення мобілізаційного законодавства для військовозобов'язаних осіб також передбачені такі негативні наслідки як тимчасове обмеження у праві керування транспортним засобом під час мобілізації та кримінальну відповідальність.

Практика свідчить, що не завжди особа знає (подекуди з незалежних від неї обставин) про існування, зокрема, постанови про стягнення штрафу, виконавчого провадження (за постановою про стягнення штрафу), судової справи відносно себе. **Наразі найбільш ефективним способом відслідковування такого роду інформації - це відповідні підписки на таких ресурсах як OpenDataBot (зокрема, через соціальні месенджери), YouControl, а також контроль інформації в додатку Дія.**

СУДОВА ПРАКТИКА

Верховний суд: наказ та підстави для фактичної перевірки

Незважаючи на дію воєнного стану, **фактичні перевірки** платників податків наразі цілком **дозволені**.

Перелік підстав для їх призначення, визначений у п.80.2 ст.80 ПКУ, є досить широким та водночас **охоплює** різні сфері діяльності.

При цьому такі перевірки **проводяться** без попередження суб'єктів господарювання.

В контексті цього звертаємо вашу увагу на справу № 420/9909/23, в якій Верховний суд у своїй [постанові](#) зробив наступний **правовий висновок**:

- у випадку наявності обґрунтованих підстав для призначення фактичної перевірки, не можна вважати протиправним наказ про її призначення, у якому наявне покликання на вимоги підпункту 80.2.2 пункту 80.2 статті 80 ПКУ, але не розкрито зміст наявної/отриманої інформації від державних органів або органів місцевого самоврядування про можливі порушення податкового законодавства, не конкретизовано норми права, які ймовірно порушив платник, із зазначенням доказів такого порушення;
- покликання у наказі на підпункт 80.2.2 пункт 80.2 статті 80 ПКУ, що утримує в собі весь спектр необхідних елементів для визначення підстави для призначення перевірки (як правової, так і фактичної), можна вважати мінімально допустимим обсягом інформації в розумінні абзацу третього пункту 81.1 статті 81 ПКУ;
- тому відсутні підстави вважати, що такий наказ породжує його неоднозначне трактування та/або невизначеність із фактичною підставою перевірки. Тому такий наказ не можна вважати протиправним.

КОНТАКТИ

КЛІЄНТСЬКИЙ СЕРВІС

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

ПОДАТКИ ТА ОБЛІК

sergii.kucherenko@keynas.com

ПРАВО

maksim.zhukov@keynas.com

ТЦ

svitlana.matuzova@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+ 38 (067) 501 28 28

+ 38 (044) 299 95 06

+ 38 (044) 299 96 06

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com